

Regionkontoret
Hälso- och sjukvård
Magnus Lundblad
Hälso o sjukvårdsstrateg

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2020-09-23	RS200535

Regionstyrelsen

Tjänsteskrivelse Framställan om att Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsas uppdrag kompletteras med tjänsten SMS-livräddning

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar:

- att Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsas uppdrag kompletteras med tjänsten SMS-livräddning.
- Att finansiering sker inom befintlig ram

Sammanfattning

I Sverige, utanför sjukhus, drabbas årligen drygt 6.000 personer av plötsligt hjärtstopp och där någon form av behandling påbörjats av ambulanspersonal eller före ambulanspersonalens ankomst. Nationella och internationella riktlinjer förespråkar omedelbar start av hjärt-lungräddning (HLR) och att hjärtstartare används inom tre minuter. Vid hjärtstopp ökar risken att dö med 10 procent för varje minut. Så kallad SMS-livräddning vid plötsligt oväntat hjärtstopp i samhället, där HLR-utbildade lekmän kallas till hjärtstopp, har visat sig öka antalet tidig HLR innan ankomst av ambulans.

Enligt statistik från Hjärt-lungräddningsregistret var det år 2018, 208 individer som fick Hjärtstopp utanför sjukhus i Halland, 24 av dessa kunde räddas. I genomsnitt skulle SMS-livräddare kunna bidra till att ytterligare 6 individer per år överlever ett hjärtstopp utanför sjukhus i Halland.

Bakgrund

SMSlivräddare är frivilliga personer med utbildning i HLR som genom en applikation för geografisk positionering (GPS) i mobilen kan larmas om ett misstänkt hjärtstopp sker i närheten (inom 500 m). Dessutom finns möjlighet att ge instruktioner genom mobilen, t.ex. var närmaste hjärtstartare finns.

I Sverige, utanför sjukhus, drabbas årligen drygt 6.000 personer av plötsligt hjärtstopp och där någon form av behandling påbörjats av ambulanspersonal eller före ambulanspersonalens ankomst. Nationella och internationella riktlinjer förespråkar omedelbar start av hjärt-lungräddning (HLR) och att hjärtstartare används inom tre minuter. Vid hjärtstopp ökar risken att dö med 10 procent för varje minut.

Så kallad SMS-livräddning vid plötsligt oväntat hjärtstopp i samhället, där HLR-utbildade lekmän kallas till hjärtstopp, har visat sig öka antalet tidig HLR innan ankomst av ambulans. SMS-livräddare larmas av SOS Alarm vid misstanke om hjärtstopp och de larmas som tillägg till ordinarie rutiner.

Utvärdering från Stockholm, som använt SMS-livräddare sedan 2015, visar att SMS-livräddare kom fram till platsen före ambulansen i 26 procent av hjärtstopps-fallen. Idag finns SMS-livräddare i 7 regioner och tjänsten tillhandahålls av SOS Alarm. Region Kronoberg anslöt sig till systemet som den sjunde regionen den 1 juni 2020. Tidigare har Blekinge, Östergötland, Sörmland, Västmanland, Stockholm och VGR anslutit sig.

Enligt statistik från Hjärt-lungräddningsregistret var det år 2018, 208 individer som fick Hjärtstopp utanför sjukhus i Halland, 24 av dessa kunde räddas. I genomsnitt skulle SMS-livräddare kunna bidra till att ytterligare 6 individer per år överlever ett hjärtstopp utanför sjukhus i Halland.

Genomförande vid ett beslut

Region Halland har i avtal med SOS Alarm möjlighet att skapa ett tilläggsavtal gällande SMS livräddning. I avtalet ansvarar SOS Alarm för nödvändiga driftavtal, certifikat och licenser vilka möjliggör full drift av SMS-livräddarsystemet inklusive mobilapplikation samt säkerställer att mobilapplikationen följer de licenser, regler och föreskrifter som leverantörerna kräver, för att finnas tillgänglig för nedladdning på deras plattformar. SOS Alarm ansvarar för utbildning kring systemets funktionalitet och användande för regionens personal i samband med uppstart och säkerställer att införandet fungerar planenligt i samarbete med regionens kontaktperson/projektledare.

Regionen tillhandahåller en kontaktperson/projektledare som ansvarar för kontakt med frivilliga och tillhandahåller lokal information om SMS-livräddartjänsten till allmänheten. Projektledaren ansvarar också för kontakter med frivilligorganisationer eller andra intressenter såsom till exempel räddningstjänst eller polis. Projektledaren ansvarar också för rekryterings- och eventuella utbildningsinsatser för bland annat frivilliga livräddare kopplat till SMS-tjänsten. För att möjliggöra genomförandet av SMS-livräddning beräknas det initialt krävas 75 procent projektledartjänst för uppstart under tolv månader, därefter 25 procent tjänst för fortlöpande arbete som kontaktperson.

Utvärdering sker årligen i förbindelse med ADH's årsredovisning baserad på statistik från Svenska Hjärt- och lungräddningsregistret och från företaget Heart runner (SMS livräddar app).

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Driftskostnaden från SOS Alarm är 835 000 kr per år. Under första året tillkommer en uppstartskostnad på 925 000 kr, denna består av en startkostnad hos SOS Alarm och en intern projektledare i Region Halland till 75% . Projektledarens uppgift är att starta upp tjänsten och ansvara för kontakt med frivilliga och andra intressenter. Projektledaren ansvarar också för rekryterings- och eventuella utbildningsinsatser för bland annat frivilliga livräddare kopplat till SMS-tjänsten.

År 2 och vidare krävs en kontaktperson i Region Halland till 25% för fortlöpande arbete.

Driftskostnad per år:

SOS Alarm 835 000 kr

Summa 835 000 kr

Startkostnad år 1:

SOS Alarm 425 000 kr

Projektledare 500 000 kr

Summa 925 000 kr

Årlig kostnad interna resurser, år 2 och vidare:

Kontaktperson 200 000 kr

Summa 200 000 kr

Förtydligande av kostnader

	År 1	År 2	År 3	...
Startkostnad	425.000 kr			
Driftskostnad	835.000 kr	835.000 kr	835.000 kr	835.000 kr
Interna resurser	500.000 kr	200.000 kr	200.000 kr	200.00 kr
Summa	1.760.000 kr	1.035.000 kr	1.035.000 kr	1.035.000 kr

Förslag till finansiering

Uppdraget finansieras inom befintlig ram. Startkostnader samt årliga driftskostnader beräknas rymmas inom de 1% som avsatts för utveckling i budget.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

1. SMSlivräddare med livsavgörande effekt, informationsblad från SKL

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

Anders Westberg, förvaltningschef Ambulans, diagnostik och hälsa

Kenth Ahlin, verksamhetschef Ambulanssjukvården